

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízдила a JUDr. Brigity Chrástilové v právní věci **žalobce M. Š.**, zastoupeného JUDr. Michalem Elzerem, advokátem, se sídlem Josefská 9, Brno, proti **žalované České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 18. 11. 2002, č. j. 33 Ca 27/2002 - 38,

takto:

I. Rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 33 Ca 27/2002 - 38 ze dne 18. 11. 2002 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

II. Ustanovenému zástupci žalobce, advokátu JUDr. Michalu Elzerovi, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 650 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalované ze dne 16. 1. 2002 byla zamítnuta žádost žalobce (dále jen „stěžovatel“) o částečný invalidní důchod pro nesplnění podmínek § 43 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Rozhodnutí vycházelo z posudku lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení v Příbrami ze dne 10. 12. 2001, podle kterého z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla stěžovatelova schopnost soustavné výdělečné

činnosti o 30 %. Pro nárok na částečný invalidní důchod však § 44 zákona o důchodovém pojištění vyžaduje alespoň pokles o 33 %.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel v souladu s tehdy platnou právní úpravou opravný prostředek, ve kterém namítal nesprávné zjištění poklesu jeho schopnosti soustavné výdělečné činnosti.

Krajský soud v Brně rozsudkem z 18. 11. 2002, č. j. 33 Ca 27/2002 - 38, rozhodnutí žalované potvrdil. V odůvodnění uvedl, že si pro své rozhodnutí vyžádal posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“). Podle tohoto posudku (z 22. 5. 2002) byl stěžovatel k datu vydání napadeného správního rozhodnutí částečně invalidní podle § 44 zákona o důchodovém pojištění; nebyl však plně invalidní ve smyslu § 39 téhož zákona, neboť míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti určila na 35 %, přičemž datum vzniku částečné invalidity stanovila na 10. 10. 2000, kdy byl stěžovatel propuštěn z psychiatrického oddělení Ž. Stěžovatel však nesplnil další podmínku pro přiznání plného invalidního důchodu, a to potřebnou dobu pojištění. Tuto skutečnost soud zjistil z dávkového spisu, podle kterého stěžovatel v rozhodném období před vznikem invalidity, tj. v době od 10. 10. 1990 do 9. 10. 2000, získal pouze 3 roky a 335 dnů pojištění. Potřebná doba pojištění musí trvat v případě stěžovatele podle § 40 zákona o důchodovém pojištění alespoň 5 let. Vzhledem k tomu, že po dobu výkonu trestu odnětí svobody, tj. od 15. 10. 1990 do 15. 4. 1991, nepracoval, soud tuto dobu nehodnotil jako dobu pojištění. Stěžovatel nesplňuje podmínku minimální doby pojištění ani po započtení doby, kdy byl veden v evidenci uchazečů o zaměstnání u úřadu práce. Podle krajského soudu odůvodnění rozhodnutí žalované není úplné, ačkoli je opřeno o správné ustanovení zákona o důchodovém pojištění, tj. o § 43 tohoto zákona. Proto bylo rozhodnutí žalované soudem jako věcně správné potvrzeno.

Proti rozsudku podal stěžovatel dne 9. 12. 2002 v souladu s tehdy platnou právní úpravou odvolání k Vrchnímu soudu v Olomouci. Řízení o odvolání se však ze zákona podle § 129 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), zastavilo dnem 1. 1. 2003. Podle tohoto ustanovení však stěžovatel měl možnost do 31. 1. 2003 podat proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost podle soudního řádu správního, což i využil, když 9. 1. 2003 podal kasační stížnost, ve které se domáhá jeho zrušení.

V kasační stížnosti a v jejím doplnění stěžovatel uvádí, že jak správní orgán, tak i krajský soud při rozhodování vycházely z nesprávně zjištěného skutkového stavu, který je v rozporu se spisem, neboť do potřebné doby pojištění nezapočítaly dobu, po kterou byl stěžovatel veden v evidenci uchazečů o zaměstnání na Úřadu práce ve Znojmě a dobu, po kterou pracoval jako dělník ve sběrných surovinách (V. 25, O.) v letech 1991 - 1993 a v letech 1994 - 1995 v k. v O. – H. Dále stěžovatel namítá, že vzhledem k jeho dlouhodobě nepříznivému zdravotnímu stavu a psychickým problémům měl správní orgán při posuzování potřebné doby pojištění využít institutu správního uvážení a částečný invalidní důchod přiznat. Namítané důvody kasační stížnosti lze podřadit pod § 103 odst. 1 písm. b), d) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí a dospěl k názoru, že kasační stížnost je důvodná. Podle § 109 odst. 3 s. ř. s. je vázán důvody kasační stížnosti; to však neplatí, bylo-li řízení před soudem zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé. Proto Nejvyšší správní soud přezkoumal i nad rámec uplatněných důvodů v kasační stížnosti postup Krajského soudu v Brně při přezkumu rozhodnutí

správního orgánu a dospěl k závěru, že je zatížen vadou řízení, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé tak, jak má na mysli § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Napadené správní rozhodnutí bylo odůvodněno pouze tím, že stěžovatel není částečně invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti o 30 %, tedy méně než 33 %, jak vyžaduje § 44 zákona o důchodovém pojištění. Nezabýval se již potřebnou dobou pojištění pro vznik nároku na částečný invalidní důchod. V průběhu řízení před krajským soudem Posudková komise MPSV dospěla k závěru, že stěžovateli poklesla schopnost soustavné výdělečné činnosti o 35 %, nebo-li že stěžovatel je částečně invalidní. Bylo tedy prokázáno, že správní orgán vycházel z nesprávně zjištěného skutkového stavu, resp. že skutkový stav, který vzal za základ napadeného rozhodnutí, vyžaduje zásadní doplnění včetně posouzení potřebné doby pojištění. Tím byl naplněn důvod pro zrušení napadeného správního rozhodnutí ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Tento důvod také stěžovatel řádně uplatnil v žalobě. Krajský soud měl tedy napadené správní rozhodnutí z tohoto důvodu zrušit a věc vrátit žalované k novému rozhodnutí o částečný invalidní důchod.

Soud však namísto zrušení správního rozhodnutí posoudil (z dávkového spisu) sám splnění další podmínky pro vznik nároku na částečný invalidní důchod a dospěl k závěru, že stěžovatel nemá potřebnou dobu pojištění. Proto napadené správní rozhodnutí jako věcně správné potvrdil a žalobu zamítl. Ve vztahu ke zjišťování potřebné doby pojištění Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že skutečnost splnění potřebné doby pojištění měla být v první řadě předmětem šetření správního orgánu (žalované) v dalším řízení, a to tím spíše, že se stěžovatel dovolává nesprávnosti tohoto zjištění.

Nezrušil-li tedy krajský soud napadené správní rozhodnutí, ačkoli bylo prokázáno, že skutkový stav, který vzala žalovaná za základ svého rozhodnutí, vyžaduje zásadní doplnění, nýbrž s odkazem na nedostatek jiné podmínky pro přiznání nároku na částečný invalidní důchod žalobu zamítl, vykazuje řízení před soudem vadu, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Proto se Nejvyšší správní soud ani nezabýval věcnými námitkami stěžovatele, které může uplatnit v dalším správním řízení o jeho nároku na částečný invalidní důchod.

Nejvyšší správní soud proto, shledav kasační stížnost důvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.), napadený rozsudek Krajského soudu v Brně zrušil.

Odměna zástupci stěžovatele, který byl ustanoven stěžovateli k jeho žádosti usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 7. 1. 2004, č. j. 33 Az 27/2002 - 68, byla stanovena za dva úkony právní služby na základě § 9 odst. 2 ve spojení s § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve výši 500 Kč. Výše hotových výdajů byla stanovena podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu za dva úkony právní služby ve výši 150 Kč.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 15. března 2005

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu